

«Астана - Энергия» акционерлік қоғамы

**2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша
жеке Қаржылық есептілік**

және Аудиторлық есеп.

МАЗМҰНЫ

БЕТ

**2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ БОЙЫНША ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІКТІ
БАСШЫЛЫҚТЫҢ РАСТАУЫЗ**

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ 4-7

**2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:**

Қаржылық жағдай туралы есеп 8

Пайда мен залал туралы есеп 9

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп 10

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп 11

Қаржылық есептілікке берілген ескертпелер 12-37

**2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН
ЖАУАПКЕРШІЛІКТІ БАСШЫЛЫҚТЫҢ РАСТАУЫ.**

Тәуелсіз аудитор есебінің 4-7 бетінде берілген басшылық пен тәуелсіз аудиторлардың міндеттері сипаттамасымен бірге қаралуға тиіс төмендегі растау «Астана – Энергия» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қоғам») басшылығы мен тәуелсіз аудиторлардың қаржылық есептілікке қатысты жауапкершілігінің ара-жігін ажырату мақсатында жасалған.

Басшылық 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қаржылық есептілікті 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі Қоғамның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қызметінің қаржылық нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және меншікті капиталындағы өзгерістерді Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес барлық маңызды аспектілерде шынайы көрсететіндей етіп дайындауға жауап береді.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық:

- есеп саясатының принциптерін дұрыс таңдауды және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпараттың орындылығын, дұрыстығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді ұсынуға;
- ХҚЕС талаптарын орындау қандай да бір мәмілелердің, сондай-ақ өзге де оқиғалардың немесе талаптардың Қоғамның қаржылық жағдайы мен қызметінің қаржылық нәтижелеріне әсерін есептілікті пайдаланушылардың түсінуі үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- Қоғамның жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сонымен қатар мыналар:

- Қоғамда ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеуге, енгізуге және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- кез келген сәтте Қоғамның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына және Қазақстан Республикасының бекітілген заңнамасына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есептің тиісті жүйесін жүргізу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына және ХҚЕС-ға сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізу;
- Қоғам активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдау;
- алаяқтық, қателіктер және басқа да теріс пайдалану фактілерін анықтау және алдын алу үшін жауап береді.

Басшылық Қоғам жақын болашақта өз қызметін жалғастырады деп негізбен топшылайды. Сәйкесінше қаржылық есептілік үздіксіз қызмет қағидатыне сәйкес дайындалған.

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған бір жыл бойынша осы қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы 24 жылғы 2020 шілдеде бекітті.

Қоғам басшылығы атынан қол қойған:

Басқарма төрағасы

Е.Т. Есенжолов

Қолы, күні

Бас бухгалтер

М.С. Шарипова

«Аудиторская компания Азия «KZT»
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

ҚР аумағында аудиторлық қызметпен айналысуға
ҚР ҚМ 11.03.2016ж. берген №16004604
мемлекеттік лицензия

«Бекітемін»
«Аудиторская компания Азия «KZT» ЖШС
директоры

Г.Ш.Абитеева

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Астана – Энергия» АҚ
акционерлері мен басшылығына

Қаржылық есептілік аудитінің нәтижелері бойынша қорытынды

Түсіндірме берілген пікір

Біз 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қаржылық жағдай туралы есептен, пайда мен залалдар туралы есептен, ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен, капиталдағы өзгерістер туралы есептен және есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, түсіндірме жазбадан тұратын «Астана – Энергия» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қоғам» деп аталатын) ұйымының қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, біздің қорытындымыздың «Түсіндірме берілген пікір білдіру үшін негіз» бөлімінде баяндалған мәселенің ықпалын қоспағанда, қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қоғамның 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қаржылық жағдайының барлық маңызды аспектілерін, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес оның көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі қаржылық нәтижелерін және ақша қаражатының қозғалысын шынайы көрсетеді.

Түсіндіме берілген пікір

Біз 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қаржылық жағдай туралы есептен, пайда мен залалдар туралы есептен, ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен, капиталдағы өзгерістер туралы есептен және есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, түсіндірме жазбадан тұратын «Астана – Энергия» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қоғам» деп аталатын) ұйымының қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, біздің қорытындымыздың «Түсіндірме берілген пікір білдіру үшін негіз» бөлімінде баяндалған мәселенің ықпалын қоспағанда, қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қоғамның 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қаржылық жағдайының барлық маңызды аспектілерін, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес оның көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі қаржылық нәтижелерін және ақша қаражатының қозғалысын шынайы көрсетеді.

Түсіндірме берілген пікір білдіру үшін негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік.

Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз біздің қорытындымыздың «Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз Бухгалтерлер үшін этиканың халықаралық стандарттары жөніндегі Кәсіби бухгалтерлер

кеңесінің этика кодексіне (БЭХСК кодексі) сәйкес Қоғамға қатысты тәуелсізбіз және біз, сонымен бірге, осы БЭХСК кодексінде белгіленген басқалай этикалық міндеттерді де орындадық.

Біз 2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша қорларды түгендеудің жүргізілгенін бақыламадық, өйткені бұл күн біздің Қоғам аудиторлары ретінде тағайындалуымыздың алдында болған.

Аудит жүргізу кезеңінде «Астана-Энергия» АҚ-ның негізгі құралдарына жоспардан тыс түгендеу жүргізу туралы» 16.07.2020 ж. №662 бұйрыққа және «Қашықтықтан жұмыс туралы» 16.06.2020 ж. № 03/253 бұйрыққа сәйкес Қоғам фототүсірілім тәсілімен негізгі құралдардың бар-жоғын растайтын құжаттарды ұсынды.

Қазақстан Республикасының халқы арасында COVID-19 коронавирусының таралуының алдын алу мақсатында «Пайда болу және таралу қаупі төнген кезде шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілетін инфекциялық аурулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 25 ақпандағы № 130 бұйрығына және «Қазақстан Республикасының аумағында шектеу іс-шараларын, оның ішінде карантинді жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 239 бұйрығына, «Карантиндік қатаң шектеу шараларын енгізу туралы» Қазақстан Республикасының бас мемлекеттік санитарлық дәрігерінің 2020 жылғы 3 шілдедегі № 44 қаулысына сәйкес Қоғам аумағына кіру мүмкін болмады, аудиторлық рәсімдер қашықтықтан жүргізілді, бұл аудиттің толыққанды көлемінің шектелуіне себеп болды.

Қаржылық есептілікке әсері соншалықты маңызды емес және терең емес болғандықтан, бұл түсіндірмемен пікір (шартты оң пікір) білдіруге негіз болды.

Аудиттің негізгі мәселелері

Біз «Пікір білдіру үшін негіздеме» бөлімінде баяндалған мәселеден басқа, біздің қорытындыда хабарлау қажет аудиттің өзге де негізгі мәселелері жоқ екенін анықтадық.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға, қаржылық есептілікке жауап беретін тұлғалардың жауапкершілігі

Басшылық көрсетілген қаржылық есептілікті ХҚЕС-ға сәйкес дайындауға және дұрыс ұсынуға және басшылық теріс пиғылды іс-әрекеттер немесе қателер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтары жоқ қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты болады.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Ұйымның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашу үшін және басшылық Қоғамды таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты балама болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі жөнінде жорамал негізінде есептілікті жасау үшін жауапты болады.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Қоғамның қаржылық есептілігін қадағалауға, дайындауға жауапты болады.

Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз қаржылық есептілікте жосықсыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ екеніне ақылға қонымды көз жеткізу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды көз жеткізу - бұл жоғары деңгейдегі көз жеткізу болып табылады, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалануларды болған кезде әрқашан анықтайтынына кепілдік болмайды. Бұрмалаулар жосықсыз әрекеттердің немесе

қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-дара немесе біртұтас алғанда осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, бұл бұрмалаулар елеулі болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және тұтастай аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз мыналарды орындаймыз:

- теріс пиғылды әрекеттер немесе қателер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірбілдіруіміз үшін негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз. Теріс пиғылды іс-әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалауды анықтамау қаупі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалауды анықтамау қаупінен жоғары, өйткені теріс пиғылды іс-әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту әрекеттерін қамтуы мүмкін;

- Қоғамның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;

- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған ақпараттың тиісінше ашылуын бағалаймыз;

- біз басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдер негізінде – олардың нәтижесінде Ұйымның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздіктің бар-жоғына қатысты қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы қорытындыға келетін болсақ, біз аудиторлық қорытындымызда қаржылық есептіліктегі ақпараттың тиісінше ашылуына назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ақпарат тиісінше ашылмаса, біз пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің тұжырымдарымыз біздің аудиторлық қорытындымызға дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Қоғамның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;

- ақпаратты ашуды қоса алғанда, қаржылық есептіліктің тұтастай ұсынылуына, оның құрылымы мен мазмұнына, сондай-ақ қаржылық есептілік оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың дұрыс ұсынылуы қамтамасыз етілетіндей ұсынатындығына бағалау жүргіземіз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асыра отырып, олардың назарына, басқа ақпараттармен қатар, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде аудит процесінде біз анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және аудитордың тәуелсіздігіне ықпал ететін деп негізді түрде санауға болатын барлық өзара қатынастар мен басқа да мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайда тиісті сақтық шаралары туралы осы тұлғаларға хабарлағанымыз туралы мәлімдеме береміз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген сұрақтардың ішінен біз ағымдағы кезең үшін қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын және, сәйкесінше, аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша қаржылық есептілік

	Ескертпе	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	4	16 571 764	19 643 438
Материалдық емес активтер	5	64 073	65 280
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	6	8 319 598	7 958 103
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны		24 955 435	27 666 821
Қысқа мерзімді активтер			
Қорлар	7	2 463 733	2 012 762
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	8	4 347 048	4 786 309
Өзге салықтар бойынша алдын-ала төлем	9	1 557 967	513 400
Ақшалай қаражат	10	1 270 737	2 197 002
Қысқа мерзімді активтердің жиыны		9 639 485	9 509 473
Баланс		34 594 920	37 176 294
Капитал			
Жарғылық капитал	11	8 284 636	8 284 636
Қосымша төленген капитал	11		
Өзге жиынтық табыстың құрауыштары	11	142 999	142 999
Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)	11	6 402 210	144 702
Барлық капитал	11	16 704 629	24 677 968
		31 534 474	33 250 305
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	21	607 471	1 545 238
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		607 471	1 545 238
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Өзге де кредиторлық берешек	12	590 559	559 184
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	14	339 407	
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	14	1 086 149	1 148 341
Өзге де салықтар бойынша берешек	13	436 860	
	15	776 267	453 651
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны		2 452 975	2 380 751
Баланс		34 594 920	37 176 294

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Е.Т. Есенжолов

М.С. Шарипова

31.12.2019ж.
аяқталған жыл бойынша өзге жиынтық табыстағы
пайда немесе залал туралы есеп

(мың теңгемен)

	Ескертпе	<u>2019</u>	<u>2018</u>
		26980 765	32 886 386
Тауарларды сату мен қызметтер көрсетуден түскен табыс	16		
Негізгі емес қызметтен алынған кірістер	17	234 862	199 425
Сатылған тауарлар мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	18	(24 564 959)	(23 575 419)
Жалпы пайда		2 650 668	9 310 967
Өкімшілік шығыстар	19	(1 552 737)	(1 853 702)
Өзге табыстар	20	427 288	186 447
Өзге шығыстар		(12 223 726)	(1 879 610)
Қаржыландыру табыстары		260 343	335 255
Қаржыландыру шығыстары			
Салық салғанға дейінгі пайда		(10 438 164)	6 298 782
Табыс салығы бойынша шығыстар	21	(2 461 533)	1 416 599
Жыл бойынша пайда		(7 976 631)	4 882 183
Негізгі құралдарды қайта бағалаудан амортизация аударымдары		6 257 506	1 188
Өзге жиынтық пайда		6 257 506	1 188
Жалпы жиынтық пайда		(1 719 125)	4 883 371

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Е.Т. Есенжолов

М.С. Шарипова

туралы есеп (тікелей әдіс)

(мың теңгемен)

20192018

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
1. Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының түсуі, барлығы</i>	31 008 671	37 017 920
- тауарлар мен қызметтерді өткізуден	25 762 568	32 500 188
- алынған аванстар	4 394 622	4 185 846
- алынған сыйақылар	222 008	-
- сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	-	1 310
- ақша қаражатының өзге де түсімдері	629 473	330 576
<i>Ақша қаражатының шығуы, барлығы</i>	(29 599 184)	(29 995 096)
- тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	(20 316 537)	(19 583 630)
- берілген аванстар	(843 389)	(884 172)
- еңбекақы бойынша төлемдер	(3 865 815)	(3 413 192)
- сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	(44 609)	(39 853)
- табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер	(3 167 477)	(4 921 993)
- өзге төлемдер	(1 361 357)	(1 152 256)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы	1 409 487	7 022 824
2. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының шығуы, барлығы</i>	(2 335 709)	(2 862 709)
- негізгі құралдарды сатып алу	(1 074 718)	(2 834 693)
- материалдық емес активтерді сатып алу	(57 349)	(28 016)
- өзге төлемдер	(1 203 642)	
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы	(2 335 709)	(2 862 709)
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының түсуі, барлығы</i>	-	411 133
- қарыздар алу	-	-
- сыйақылар алу	-	285 632
- өзге түсімдер	-	125 501
<i>Ақша қаражатының шығуы, барлығы</i>	-	(2 825 000)
- қарыздарды өтеу	-	-
- сыйақы төлеу	-	-
- дивидендтерді төлеу	-	(2 825 000)
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы		(2 413 867)
<i>Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері</i>	(43)	(39)
Есептік кезеңге ақша қаражатының жалпы өзгерісі	(926 265)	1 746 209
АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ		
КЕЗЕҢНІҢ БАСЫНА	2 197 002	450 793
КЕЗЕҢНІҢ СОҢЫНА	1 270 737	2 197 002
Басқарма төрағасы	Е.Т. Есенжолов	
Бас бухгалтер	М.С. Шарипова	

**31.12.2019 ж. аяқталатын жыл ішіндегі
капиталдағы өзгерістер туралы есеп**

(мың теңгемен)

	<i>Жарғылық капитал</i>	<i>Эмиссиялық табыс</i>	<i>Өзге жиынтық табыстың құрауыштары</i>	<i>Бөлінбеген</i>	<i>Өзге капитал</i>	<i>Барлық капитал</i>
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына сальдо	8 284 636	142 999	182 065	22 619 597	-	31 229 297
Жалпы жиынтық кіріс			(1 188)	4 883 371		4 882 183
Бір жылдағы пайда (залал)				4 882 183		4 882 183
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)			(1 188)	1 188		-
Дивидендтерді төлеу				(2 825 000)		(2 825 000)
Өзге операциялар			(36 175)			(36 175)
Есептік жылдың 1 қаңтарына сальдо	8 284 636	142 999	144 702	24 677 968		33 250 305
Бір жылдағы жиынтық табыс				(1 719 125)		(1 719 125)
Бір жылдағы пайда (залал)				(7 976 631)		(7 976 631)
Негізгі қаражатты қайта бағалау				6 257 506		6 257 506
Меншік иелерімен өзге де операциялар			6 257 508	(6 254 214)		3 294
Дивидендтерді төлеу						
Есептік жылдың 31 желтоқсанына сальдо	8 284 636	142 999	6 402 210	16 704 629		31 534 474

Басқарма төрағасы

Е.Т. Есенжолов

Бас бухгалтер

М.С. Шарипова

**2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ БОЙЫНША «АСТАНА-ЭНЕРГИЯ» АҚ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ БСКЕРТПЕЛЕР БЕРІЛГЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА.**

1. ҚОҒАМ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

«Астана-Энергия» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Қоғам) Қазақстан Республикасының (бұдан әрі – ҚР) резиденті – заңды тұлға болып табылады, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2004 жылғы 04 қарашада тіркелген БСН 041140002811.

Заңды және нақты мекенжайы: ҚР, Нұр-Сұлтан қаласы, Байқоңыр ауданы, 69-өткел, 18-ғимарат.

Қоғамның жалғыз акционері «Астанаэнергосервис» АҚ (бұдан әрі-Акционер) болып табылады.

Қоғам қызметінің негізгі түрі Нұр-Сұлтан қаласы үшін электр жылу жеткізу компаниясы өндіру болып табылады. Электр энергиясын өндіру және жылу энергиясын жіберу Компанияның құрылымдық бөлімшелері болып табылатын ЖЭО-1 және ЖЭО-2-де жүргізіледі. Қоғам Нұр-Сұлтан қаласында жылу энергиясын жалғыз жеткізуші болып табылатындықтан, операциялық қызмет «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі – Заң) реттеледі. Заңға сәйкес Қоғамның жылу энергиясын өндіру жөніндегі тарифтері Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетімен (бұдан әрі – Комитет) келісілуі және үйлестірілуі тиіс. Негізгі сатып алушылар «Астанаэнергосбыт» ЖШС (бұдан әрі – Энергосбыт) және энергия тасымалдау бойынша қызметтер көрсететін байланысты тараптар: «Астанатеплотранзит» АҚ (бұдан әрі – Теплотранзит) және «Астана-өңірлік электржелілік компаниясы» АҚ (бұдан әрі - АӨЭК) болып табылады.

Қызметкерлердің 2019 жылғы орташа тізімдік саны-1493 адам (2018 жылы - 1494 адам).

1.2. Іскерлік ахуал және Қазақстанның елдік тәуекелі.

Қоғамның қызметі Қазақстанда бизнес жүргізуге тән экономикалық, саяси және әлеуметтік тәуекелдерге ұшырағыш. Бұл тәуекелдер үкімет саясатының, экономикалық жағдайлардың, салық және құқықтық салалардағы өзгерістердің, валюта бағамдарының ауытқуы мен жүзеге асырылғыштығының, келісімшарттық құқықтардың салдарын қамтиды.

Қаржылық есептілік басшылықтың Қазақстандағы экономикалық жағдайлардың Қоғамның қызметі мен қаржылық жағдайына ықпалын бағалауын көрсетеді. Болашақ экономикалық жағдайлар басшылықтың бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

1.3. Қаржылық тәуекелдерді басқару

(i) Қоғам сыртқы нарықта сатып алынатын тауарлар үшін валютамен және ішкі нарықта сатылатын тауарлар үшін теңгемен белгіленетін бағалардың ауытқу тәуекеліне ұшырағыш. Қоғам бағаның ауытқу қаупіне ұшырағыштығын хеджирлемейді.

(ii) Қоғам валюталық тәуекелге ұшырағыш. Мұндай ұшырағыштық Қоғамның функционалдық валютасынан өзгеше валютада сатып алу-сату мәмілелерін жасасуға байланысты туындайды. Қоғамның функционалдық валютасы теңге болып табылады. Мұндай валюталық тәуекелдің пайда болуына әкелетін валюта негізінен АҚШ доллары, еуро, Ресей рублі болып табылады. Қоғам өзінің валюталық тәуекелге ұшырағыштығын хеджирлеу жөнінде мәмілелер жасамайды.

(iii) Қоғам кредиттік тәуекелге ұшырағыш.

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша қаржылық есептілік.

Қоғам қаржы активтеріне қатысты кепілді талап етпейді. Қоғамның саясаты белгілі бір сомаға кредитке сатып алғысы келетін клиенттердің несиелік қабілетін бағалау болып табылады. Қоғам мұндай ұшырағыштықты барынша азайту үшін өзінің үмітсіз қарыздардың тәуекелдеріне ұшырағыштығын үнемі қадағалап отырады.

1.4. Қызметтің үздіксіздігі

Қоғамның ұзақ мерзімді экономикалық тұрақтылығы елдегі, сондай-ақ әлемдегі экономикалық тұрақтылыққа, Қазақстан Республикасындағы саяси және кәсіпкерлік ортадағы өзгерістерге байланысты. Қазіргі уақытта осы мәселенің түпкілікті нәтижесін анықтау мүмкін болмағандықтан, қаржылық есептілікте осы белгісіздіктің нәтижесі болуы мүмкін қандай да бір түзетулер жоқ. Мүндай түзетулер, егер бар болса, оларды көрсету қажеттілігі айқын болатын және олардың сандық мәндерін бағалауға болатын кезеңде Қоғамның қаржылық есептілігінде корсетілетін болады.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗДЕРІ

2.1. Қаржылық есептілікті дайындау негізі

Қоғамның қаржылық есептілігі «Жария мүдделі ұйымдардың жариялауы үшін (қаржы ұйымдарына басқа) жылдық қаржылық есептіліктің тізбесін және нысандарын бекіту туралы» ҚР Қаржы министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 143 бұйрығымен бекітілген нысандарға сәйкес, ХҚЕС бойынша Комитеттің бұрын қабылдаған барлық стандарттары мен түсіндірмелерін қоса алғанда, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС) сәйкес дайындалды.

2.2. Басшылықтың бағалаулары мен жорамалдары

Қаржылық есептілікті дайындау есептілікте көрсетілген активтер сомалары мен міндеттемелерге қатысты бағалаулар мен жорамалдарды басшылықтың дайындауын және қаржылық есептілікті жасау күніндегі шартты активтер мен міндеттемелер және есептілікте көрсетілген есепті кезеңдегі пайда мен шығын сомалары туралы ақпаратты ашуды көздейді. Неғұрлым маңызды бағалаулар негізгі құралдардың қызмет ету мерзіміне және күнсыздануына, дебиторлық берешектің күнсыздануына, кейінге қалдырылған салықтардың мөлшерін анықтауға қатысты.

Бағалар мен олардың негізінде жатқан жорамалдар үнемі тексеріліп отырады. Есептік бағалаулардағы өзгерістер, егер өзгеріс тек сол кезеңге ғана ықпал ететін болса, бағалау қайта қаралатын кезеңде немесе егер өзгеріс ағымдағы және болашақ кезеңдерге ықпал ететін болса, өзгеру кезеңінде және болашақ кезеңдерде танылады.

Көрсетілген бағалаулар мен жорамалдарға қатысты белгісіздік болашақта оларға қатысты бағалаулар мен жорамалдар қолданылатын активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын түзетуге әкелуі мүмкін.

2.3. Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Функционалдық валюта және Қоғамның қаржылық есептілігі ұсынылатын валюта теңге болып табылады. Теңге Қоғамның функционалдық валютасы болып табылады, өйткені ол Қоғамда болып жатқан оқиғалар мен жағдайлардың экономикалық мәнін көрсетеді.

Егер басқаша көрсетілмесе, қаржылық есептіліктегі барлық сомалар мың теңгеге дейін дөңгелектенген.

Шетелдік валютада бөрілген қаржылық есептілік баптары былайша бағаланған.

31.12.2018ж. күйі бойынша:

АҚШ доллары-1 АҚШ доллары үшін 384,2 теңге бағамы бойынша;

еуро- 1 еуро үшін 439,37 теңге бағамы бойынша;

Ресей рублі-1 Ресей рублі үшін 5,52 теңге бағамы бойынша.

31.12.2019ж. күйі бойынша:

АҚШ доллары-1 АҚШ доллары үшін 381,18 теңге бағамы бойынша;

еуро- 1 еуро үшін 426,85 теңге бағамы бойынша;

Ресей рублі-1 Ресей рублі үшін 6,17 теңге бағамы бойынша.

2.4. Үздіксіз қызмет қағидаты

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қоғамның жұмыс істейтінін және жақын болашақта да жұмыс істейтінін ескеріліп дайындалды. Қоса беріліп отырған қаржылық есептілікте, егер Қоғам өз қызметін үздіксіздік қағидаты негізінде жалғастыра алмайтын жағдайда қажетті түзетулер қамтылмайды. Ықтимал түзетулер Қоғамның қаржылық есептілігіне оларды көрсету қажеттілігі айқын болған кезде және олардың сандық мәнін сенімді бағалау мүмкін болған кезде енгізілуі мүмкін.

2.5. Есептеу қағидаты

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік есептеу қағидатына сәйкес жасалған. Есептеу қағидаты шаруашылық операциялардың нәтижелерін, сондай-ақ Қоғамның экономикалық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ төлем уақытына қарамастан, олардың жасалу факті бойынша оның қаржылық жағдайына әсер ететін оқиғаларды танумен қамтамасыз етіледі. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрсетіледі және олар тиісті кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

2.6. Қаржылық есептілік элементтерін тану

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілікке қаржылық есептілік элементтерінің анықтамасына және оларды тану талаптарына жауап беретін барлық операциялар мен оқиғалар енгізілген:

- Қоғам объектімен байланысты кез-келген экономикалық пайда алынатынына (немесе жоғалатынына) сенімді;
- объектінің сенімді өлшеуге болатын құны немесе бағасы бар.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері қоса беріліп отырған бухгалтерлік баланста және кірістер мен шығыстар туралы есепте бап түрінде берілген. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтерін бір бапқа біріктіру олардың Қоғам қызметіндегі сипаттамаларын (функцияларын) ескере отырып жүргізілді.

2.7. Ұсыну реттілігі

Қаржылық есептілікте баптарды ұсыну және жіктеу бір кезеңнен келесіге дейін сақталады. Қаржылық есептілікті ұсынуды елеулі қайта қарау қаржылық есептілікті ұсынуға өзгерістер енгізу қажеттілігіне себеп болуы мүмкін. Қоғам, егер ұсынудың өзгертілген нысаны қаржылық есептілікті пайдаланушылар үшін сенімді және неғұрлым маңызды ақпарат берген және қайта қаралған құрылым сақталған және ақпараттың салыстырмалылығы зардап шекпеген жағдайда ғана ұсынылатын қаржылық есептілікке өзгерістер енгізеді.

2.8. Өзара есепке алу

Қоғам қандай да бір стандартпен рұқсат етілген немесе талаш етілген жағдайларды қоспағанда, активтер мен міндеттемелерді, табыстар мен шығыстарды өзара есепке алуды жүргізбейді.

2.9. Құнды бағалауға арналған база

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік тарихи құн негізінде дайындалды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Қоғам 2019 жылға арналған қаржылық есептілікті дайындау кезінде активтердің, міндеттемелердің және капиталдың барлық түрлеріне қатысты есеп саясатының қағидаттарын қолданды.

3.1. Ақшалай қаражат және олардың баламалары

Ақша қаражаты - бұл кассадағы және банктегі есепшоттағы ақша. Ақша баламалары үш айдан аспайтын өтеу мерзімі бар ақшақаражатының белгілі бір сомасына айырбастауға дайын және құнның өзгеруінің азғантай тәуекелімен байланысты қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар болып табылады.

3.2. Қаржы құралдары

Қаржы құралдарын бастапқы тану

Қоғам қаржы құралдарына қатысты шарт бойынша тарап болған кезде қаржылық активтер мен міндеттемелерді таниды.

Қаржы активтері мен міндеттемелері бастапқыда әділ құны бойынша танылады, оған қоса, пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері мен міндеттемелері жағдайында, қаржы активін немесе міндеттемені сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар, пайда немесе шығындар арқылы танылады.

Қаржы активтері

Қоғам ХҚЕС (IAS 39) әрекет ету саласындағы өзінің қаржылық активтерін былайша жіктейді:

- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- қарыздар және дебиторлық берешек;
- өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар;
- сату үшін қолда бар қаржы активтері.

Компанияның қаржы активтеріне ақша қаражаттары, сауда дебиторлық берешек және талап ету құқығын беру шарты бойынша дебиторлық берешек кіреді.

Қарыздар және дебиторлық берешек

Қарыздар мен дебиторлық берешек-бұл тіркелген немесе анықталған төлемдері бар белсенді нарықта баға белгіленбейтін туынды емес қаржы активтері болып табылады. Бастапқы бағалаудан кейін қарыздар мен дебиторлық берешек құнсыздануға арналған резервті шегере отырып, тиімді пайыздық мөлшерлеме пайдалана отырып, амортизациялық құны бойынша есепке алынады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде туындаған жеңілдіктер немесе сыйлықақылар ескеріле отырып есептеледі және тиімді пайыздық

мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссияларды және мәміле жасау шығындарын қамтиды. Тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану негізіндегі амортизация пайдадағы немесе заллаалдардағы қаржыландырудан түскен табыстардың құрамына енгізіледі. Құнсызданумен байланысты шығыстар өзге шығыстардың құрамына енгізіледі.

Әділ құн

Әділ құн қаржы құралын сату кезінде алынуы немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ерікті негізде операция жүргізу кезінде міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін бағаны білдіреді.

Ұйымдастырылған қаржы нарықтарында белсенді айналыстағы қаржы активтерінің әділ құн есепті күнге жұмыс күнінің соңында өлшенуі үшін нарықтық баға белгілеуі негізге алынып айқындалады. Нарықта баға белгіленбейтін инвестициялар үшін әділ құн бағалаудың әртүрлі әдістемелерін қолдану жолымен айқындалады. Мұндай әдістемелер коммерциялық негізде жүргізілген ең соңғы мәмілелердің бағаларын пайдалануды; осындай құралдардың ағымдағы нарықтық құнын пайдалануды; дисконтталған ақша ағындарын талдауды және опциондарды бағалау моделін қамтиды.

Өзара есепке алу

Қаржы активтері мен міндеттемелері өзара есепке алынады және жиынтық сома, егер бұл үшін таңылған сомаларды өзара есепке алу үшін заңды негіздер және тараптардың негізде есепке жатқызу немесе активті сату және міндеттемені бір мезгілде орындау ниеті болған жағдайда бухгалтерлік баланста көрсетіледі.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша Қоғам қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының объективті белгілерінің бар-жоғын бағалайды.

Қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы егер активтің бастапқы танудан кейін орын алған бір немесе бірнеше оқиғалардың («шығын оқиғасы») нәтижесінде құнсызданудың объективті белгілері болған жағдайда қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы бойынша болжанатын болашақ ағындарға шынайы бағалауға сай келетіндей әсер еткен жағдайда ғана туындайды. Қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының объективті белгілеріне актив иесіне белгілі болған шығынның мынадай оқиғалары туралы ақпарат жатады: эмитент (борышкер) бастап кешіп отырған елеулі қаржылық қиындықтар, шарт талаптарының бұзылуы, мысалы, негізгі борыштың пайыздарын немесе сомасын төлеуден бас тарту немесе жалтару; қарыз алушының банкроттығы немесе қаржылық қайта ұйымдастырылу ықтималдығы; кредитор басқа қандай да болмасын жағдайларда мұндай шешім қабылдамайтындай, кредитордың қарызшының қаржылық қиындықтарына байланысты экономикалық немесе заңды себептер бойынша жеңілдікті жағдайлар ұсынуы. Мұндай дәлелдерге, сондай-ақ қаржы құралы бойынша, атап айтқанда, мерзімі өткен берешек көлемдерінің немесе борыштарды төлеу жөніндегі міндеттемелерді орындаудан бас тартумен белгілі бір өзара байланыста болатын ұлттық немесе жергілікті экономикалық жағдайлардың өзгеруі сияқты, бағалауға болатын күтілетін болашақтағы ақша ағындарының төмендеуін көрсететін бақыланатын деректер де жатады. Үлестік құралға салынатын инвестициялардың құнсыздануының объективті белгілері эмитент қызметін жүргізетін техникалық, нарықтық, экономикалық немесе заңды ортадағы қолайсыз салдарлары бар елеулі өзгерістер туралы ақпаратты қамтиды және үлестік құралға инвестициялардың құны өтелмеу ықтималдығын көрсетеді.

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері үшін Қоғам алдымен өзіндік мәні бар қаржы активтеріне қатысты жеке негізде және өзіндік мәні жоқ қаржы активтеріне қатысты жеке немесе жиынтық негізде құнсызданудың объективті

белгілерінің бар-жоғын айқындайды. Егер Қоғам өзіндік мәні бар, сондай-ақ өзіндік мәні жоқ жеке бағаланатын қаржы активіне қатысты құнсыздандудың объективті белгілерінің жоқтығын айқындаса, онда ол мұндай активті кредиттік тәуекелдің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтері тобына енгізеді және жиынтық негізде оларды құнсыздану мәніне бағалайды. Құнсыздану мәніне жеке бағаланатын, олар бойынша құнсыздандудан болған шығын танылған немесе бұрынғысынша танылатын активтер құнсыздандуды жиынтық бағалауға енгізілмейді.

Қарыздардың және дебиторлық берешектің құнсыздануынан немесе амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын инвестицияларды өтеуге дейін ұсталатын шығындардың объективті белгілері болған кезде залалдың шамасы активтің баланстық құны мен осы қаржы активі үшін бастапқы тиімді пайыз мөлшерлемесі бойынша есептелген ақша қаражатының болжалды болашақ ағындарының дисконтталған құны (әлі келтірілмеген болашақ кредиттік шығындарды қоспағанда) арасындағы айырма ретінде анықталады. Активтің баланстық құны тікелей немесе бағалау резервінің шоты арқылы азайтылуы тиіс. Құнсыздандудан болған шығын сомасы кезеңнің пайдаларындағы немесе залалдарындағы шығындар құрамына енгізіледі.

Егер кейінгі кезеңде активтердің құнсыздануынан болған залалдың шамасы азайса және бұл азаю құнсыздану танылғаннан кейін орын алған оқиғамен (мысалы, дебитордың кредиттік рейтингінің артуы) объективті түрде байланыстырылса, онда құнсыздандудан болған бұрын танылған шығын бағалау резервінің шотын түзету арқылы реверсияланады. Егер қаржы активінің құнын алдыңғы есептен шығару кейіннен қалпына келтірілсе, қалпына келтіру сомасы кезеңдегі пайданемесе залалдардағы шығындардың құрамында танылады.

Қаржы активін тануды тоқтату

Қаржы активі (немесе, қолданылатын жерде – қаржы активінің бір бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) бухгалтерлік баланста танылуын тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының әрекет ету мерзімі аяқталса;
- Қоғам активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын тапсырса не «транзиттік» келісім бойынша толық көлемде және елеулі кідіріссіз алынатын ақша ағындарын үшінші тарапқа төлеу жөнінде өзіне міндеттеме алса; және (а) Қоғам активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы іс жүзінде берсе, не (б) Қоғам активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы бермесе, бірақ іс жүзінде активтен барлық тәуекелдер мен пайданы өзінде сақтамаса, бірақ осы активке бақылау берсе.

Егер Қоғам активтен ақша ағындарын алуға өзінің барлық құқықтарын берсе, не транзиттік келісім жасаса және бұл ретте активтен барлық тәуекелдер мен пайданы бермесе, бірақ оларды өзінде сақтамаса, сондай-ақ активті бақылауды бермесе, жаңа актив Қоғамның берілген активке өзінің қатысуын жалғастыратын дәрежеде танылады. Бұл жағдайда Қоғам да тиісті міндеттемені мойындайды. Берілген актив және тиісті міндеттеме Қоғам сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу келесі көлемдердің ең аздығына қарай танылады: активтің бастапқы баланстық құны немесе Қоғамтөлеуді талап етуі мүмкін ең көп сома.

Қаржылық міндеттемелер

Қоғам ХҚЕС (IAS) 39 әрекет ету саласындағы өзінің қаржылық міндеттемелерін былайша жіктейді:

- пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
 - қарыздар мен кредиторлық берешек.
- Қоғамның қаржылық міндеттемелері сауда кредиторлық берешекпен ұсынылған.

Қарыздар және кредиторлық берешек

Қарыздар бастапқы танылғаннан кейін пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісі бойынша амортизацияланған құны бойынша ескеріледі. Амортизацияланған күн қарыз алуға байланысты кез келген шығындарды, сондай-ақ қарыздарды өтеуге байланысты жеңілдіктерді немесе сыйақыларды назарға ала отырып есептеледі.

Егер Қоғамның төлемді есепті күннен кейін кем дегенде 12 айға кейінге қалдыруға сөзсіз құқығы болмаса, қарыздар ағымдағы міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Жіктелетін активтерді салуға немесе өндіруге тікелей жататын қарыздар бойынша шығындар осындай активтің бір бөлігі ретінде капиталдандырылады. Қарыздар бойынша басқа шығындар олар туындаған сәтте қаржыландыруға арналған шығыстар ретінде кезеңнің пайдалары мен шығындарында танылады.

Сауда кредиторлық берешек бастапқы танылғаннан кейін пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша ескеріледі.

Кірістер мен шығыстар міндеттемелерді тану тоқтатылғанда немесе олардың құнсыздануы танылғанда, сондай-ақ амортизация процесінде пайдада немесе шығында деп танылады.

Қаржылық міндеттемені тануды тоқтату

Егер міндеттеме өтелсе, жойылса немесе оның қолданылу мерзімі өтіп кетсе, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады.

Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме едәуір өзгеше талаптармен сол кредитор алдындағы басқа міндеттеменен алмастырылса немесе егер қолданыстағы міндеттеменің талаптары едәуір өзгерсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма кезеңніңшайдасы мен залалы болып танылады.

3.3. Қорлар

Сатып алу кезіндегі қорлар кез келген сауда жеңілдіктерін, салық төлемдерін қайтаруды және басқа да ұқсас баптарды шегере отырып, өзіндік құны бойынша көрсетіледі және сатып алуға байланысты импорттық (кедендік) баждар мен өзге де салықтарды, тасымалдауға (жеткізуге) байланысты шығындарды, жүктерді түсіру және өңдеу бойынша шығындарды және қорларды сатып алуға тікелей байланысты басқа да шығындарды қамтиды және қарыз қаражаты бойынша шығындарды қамтымайды.

Қорлар өзіндік құнның ең аз мәні және мүмкін болатын таза өткізу бойынша бағаланады. Қорлардың өзіндік құнын есептеу үшін Қоғам орташа өлшенген күн әдісін қолданады. Сатудың ықтимал таза құны қаржылық-шаруашылық қызметті әдеттегі жүргізу кезінде сатудың болжамды бағасы болып табылады, оны аяқтау және шығару үшін күтілетін кез-келген кез келген ықтимал одан кейінгі шығындар алынып тасталады.

3.4. Негізгі құралдар

Бастапқы тану кезінде негізгі құралдар өзіндік құн бойынша көрсетіледі, оған төленген өтелмейтін салықтар мен алымдарды және активті қолданыс мақсаты бойынша пайдалануға әзірлік жағдайына келтіруге тікелей байланысты кез келген басқа шығындарды қоса алғанда, оларды сатып алу (құру) бойынша іс жүзінде жүргізілген барлық қажетті шығындар кіреді. Актив ретінде бастапқы танылғаннан кейін негізгі құралдар объектісі жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегере отырып, оның өзіндік құны бойынша есептеледі. Амортизация пайдалы қолдану мерзімі ішінде құнды біркелкі есептен шығару негізінде есептеледі. Негізгі құралдардың өтелетін құны баланстық құнынан кем екенін көрсететін белгілері болған кезде өтелетін құн бағаланады және құнсызданудан болған залалдар танылады.

Қоғам негізгі құралдардың пайдалы қызметінің мынадай мерзімдерін пайдаланады:

Негізгі құралдар тобы	Қолданылу мерзімі, жыл
Ғимараттар мен құрылыстар	5-50
Инженерлік құрылыстар, құбырлар	5-50
Кабельдік, электрлік желілер	10-25
Станоктар, крандар, қазандық және басқа да жабдықтар	3-25
Көлік құралдары	7-15
Кеңсе жиһазы және кеңсе техникасы	4-10

Әрбір ауқым ішінде пайдалы қолдану мерзімі ұқсас активтермен жұмыс тәжірибесі негізінде Қоғам басшылығының бағалауына сүйене отырып айқындалады. Пайдалы қолдану мерзімін Қоғам өз бетінше немесе бағалаушыларды тарту арқылы айқындауы мүмкін. Пайдалы қолдану мерзімі мен амортизация әдістері талданады және қажет болған жағдайда әр есептік жыл соңында түзетіледі.

Негізгі құралдар объектілеріне жұмсалатын одан кейінгі шығындардың Қоғамның активке бәйпанысты болатын экономикалық пайда алу ықтималдылығы жоғары болған жағдайда оның құны сенімді бағалануы мүмкін болған жағдайда ғана құны арттырылады. Барлық басқа шығындар олар пайла болатын кезеңдегі шығындар ретінде танылады.

Негізгі құралдар объектісінің бастапқы қабылданған нормативтік қызмет ету көрсеткіштерін (пайдалы пайдалану мерзімі, қуаты, қолдану сапасы және т.б.) жақсартатын (арттыратын) шығындар ғана капиталдандырылуға (объектінің өзіндік құнын ұлғайтуға) тиіс.

Негізгі құралдарды есептен шығару шығу кезінде немесе бұл активті пайдаланудан немесе шығарудан болашақ экономикалық пайда күтілмеген жағдайда тоқтатылады. Активті есептен шығарудан туындаған пайда немесе залал (шығарудың таза түсімі мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелген) актив шығарылған есептік кезеңдегі жиынтық табыс туралы есепке енгізіледі

3.5. Орнатуға арналған негізгі құралдардың құрауыштары

Орнатуға арналған негізгі құралдардың құрауыштары қосалқы мүлік, жабдықты техникалық пайдалануды қамтамасыз ететін құрылғылар болып табылады. Қосалқы мүлік пен аспаптардың ең аз көлеміне лимит техникалық нормативтерге сәйкес белгіленеді. Орнатуға арналған негізгі құралдардың құрауыштары бастапқы тану кезінде оларды сатып алу бойынша іс жүзінде жүргізілген барлық қажетті шығындарды қамтитын өзіндік құны бойынша көрсетіледі. Орнатуға арналған негізгі құралдардың құрауыштары қажеттілігіне қарай немесе ықтимал пайдалану мерзімінің аяқталуына байланысты есептен шығарылады.

3.6. Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер келіп түскен кезде оларды сатып алу құны бойынша көрсетіледі. Материалдық емес активтер бастапқы танылғаннан кейін жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған жинақталған шығындарды шегере отырып, өзіндік құны бойынша есепке алынады.

Материалдық емес активтердің пайдалы қолдану мерзімі шектеулі, не белгісіз болуы мүмкін.

Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және егер осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болса, құнсыздану тұрғысынан бағаланады.

Амортизация объектілердің бағаланған пайдалы қолданылу қызметінің мерзімі ішінде құнды есептен шығарудың біркелкі (тікелей) әдісі негізінде есептеледі.

Материалдық емес активтердің күтілетін пайдалы қолдану мерзімі келесі түрде ұсынылған:

	Қолданылу мерзімі, жыл
Бағдарламалық жасақтама	5 – 7

Пайдалы қолданылу мерзімі шектеулі материалдық емес актив үшін амортизация кезеңі мен әдісін Қоғам кем дегенде әр есептік жылдың соңында талдайды. Болжамды пайдалы қолданылу мерзімін немесе активке енгізілген болашақ экономикалық пайданы тұтынудың болжамды құрылымын өзгерту қаржылық есептілікте жағдайға байланысты кезеңнің немесе амортизация әдісінің өзгеруі ретінде көрсетіледі және бағалау мәндерінің өзгеруі ретінде ескеріледі. Пайдалы қолданылу мерзімі шектеулі материалдық емес активтердің амортизациясына арналған шығыстар материалдық емес активтің функциясына сәйкес келетін шығыстар санатындағы кірістер мен залалдарда танылады.

Материалдық емес активті тануды тоқтатудан туындайтын пайда немесе залал шығарудан түскен таза түсімдер сомасы мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде бағаланады және активтің қаржылық есептілікте танылуы тоқтаған кезде пайда мен шығындарда танылады.

3.7. Резервтер - міндеттемелер

Резервтер-міндеттемелер Қоғамда өткен оқиғаның нәтижесі ретінде ағымдағы міндеттемелер (заңды немесе өткен оқиғадан туындайтын) болған кезде танылады және бұл ретте міндеттемені орындау мақсатында экономикалық пайданы білдіретін ресурстардың жылыстауының жеткілікті ықтималдығы болады және осы міндеттеменің сомасын дұрыс айқындау мүмкіндігі болғанда танылады.

Егер ақшаның уақытша құнының әсері елеулі болып табылса, резервтер салықтар төленгенге дейінгі мөлшерлеме бойынша ақшаның күтілетін болашақ қозғалысын дисконттау арқылы есептеледі, ол ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және орынды болған жерде міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсетеді. Дисконттауды пайдалану кезінде уақыттың өтуі салдарынан резервтің ұлғаюы қаржыландыруға арналған шығыстар ретінде танылады.

3.8. Табыстар мен шығыстар

ТабысҚоғамда шаруашылық операциялардан экономикалық пайда алу мүмкіндігі болған кезде және кіріс сомасын сенімді бағалауға болғанда танылады. Сатудан түскен табыс жанама салықтарды шегере отырып есептеледі.

Жылу және электр энергиясын өндіруден түскен табыс Қоғамның тасымалдау жөніндегі қызметтерді көрсететін ұйымдарға электр және жылу энергиясын жеткізу сәтінде есептеу әдісі бойынша танылады.

Жылу энергиясына тарифтер ХҚЕС бойынша есепке алу негіздерінен ерекшеленетін Агенттіктің арнайы нұсқаулықтарына сәйкес айқындалатын қызметтер құнына қосылған маржаны білдіре отырып, «шығындар плюс» жүйесіне негізделген.

Тауарларды сатудан түскен кіріс, егер кіріс сомасын сенімділіктің жоғары деңгейімен бағалау мүмкін болса, сатып алушыға меншік құқығын және тиісті тәуекелдерді беру кезінде танылады.

Қызмет көрсетуден түскен табыс есепті күндегікүйі бойынша мәміленің аяқталу сатысын сенімді түрде анықтау мүмкін болғанда, табыс сомасын сенімді өлшеу мүмкін болған кезде танылады.

Операциялық емес кірістерге айыппұлдар мен өсімпұлдар түріндегі кірістер, оң бағамдық айырма, өзге де операциялық емес кірістер кіреді.

Есептеу әдісіне сәйкес, кірістер олар пайда болған кезеңде, Қоғамның сенімді өлшеуге болатын болашақ пайданы алу мүмкіндігі болған кезде танылады.

Сыйақы бойынша кіріс қаржы құралының күтілетін мерзімі ішінде қаржы активінің таза баланстық құнына дейін ақшаның есептік болашақ түсімдерін дисконттайтын мөлшерлеме болып табылатын тиімді пайыздық сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып сыйақы есептеу кезінде танылады.

Шығыстар ақшалай қаражаттың қашан төленгеніне қарамастан, тиісті қорларды немесе қызметтерді нақты алу сәтінде есептеледі және олар жататын сол кезеңдегі қаржылық есептілікте көрсетіледі.

3.9. Табыс салығы

Бір жылдағы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды.

Ағымдағы салық аударымдары ҚР заңнамасына сәйкес есептеледі және салық мақсаттары үшін тиісті түзетулер енгізілгеннен кейін пайда мен залал туралы есепте көрсетілген деректерге негізделеді.

Кейінге қалдырылған салықтар баланс бойынша міндеттемелер әдісін қолдана отырып ескеріледі және активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың қоса беріліп отырған қаржылық есептілікте көрсетілген сомалары арасындағы барлық елеулі уақытша айырмашылықтардың салықтық әсерін олардың іске асырылуының ақылға қонымды ықтималдығы бар көлемде көрсетеді. Кейінге қалдырылған салық активтерінің ағымдағы құны әрбір есепті күнгі жағдай бойынша қайта қаралады және көрсетілген кейінге қалдырылған активтің бір бөлігін немесе тұтастай алғанда барлығын сатуға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын кіріс алу ықтималдығы жоқ шамада азайтылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері актив іске асырылатын, ал міндеттеме өтелетін есепті жылдағы қолданылады деп болжанатын салық мөлшерлемелері бойынша, есепті күндегі күйі бойынша қолданысқа енгізілген немесе іс жүзінде қолданылатын салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) негізінде бағаланады.

Егер салық пайдадан немесе залалдан тыс деп танылған баптарға қатысты болса, ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар пайдадан немесе залалдан тыс танылуға жатады. Сәйкесінше, мына танылған баптарға қатысты ағымдағы және кейінге қалдырылған салық:

- а) өзге жиынтық табыста - өзге жиынтық табыста танылуға жатады;
- б) тікелей капиталда, тікелей капиталда танылуға жатады.

Егерағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алудың заңды бекітілген құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар бір Қоғамға - салық төлеушіге және мемлекеттік кіріс органына жатқызылса, кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер бір-біріне қарсы есептеледі.

3.10. Шетелдік валютамен операциялар

Шетелдік валютамен операциялар бастапқыда операция күніне қолданыстағы бағам бойынша функционалдық валютада есептеледі. Шетел валютасында берілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күндегі қолданыстағы валюталық бағам бойынша қайта есептеледі. 21 ХҚЕС (IAS) көзделген жағдайларды қоспағанда, барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залал туралы есепке енгізіледі. Тарихи құн негізінде шетел валютасымен бағаланатын монетарлық емес баптар олардың пайда болуының бастапқы күніне қолданылатын бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құны бойынша шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды айқындау күніне қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі.

3.11. Зейнетақылық қамсыздандыру, әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер

ҚР заңнамасына сәйкес, Қоғам зейнетақы қорына міндетті зейнетақы аударымдар ретінде өз жұмыскерлерінің жалақысынан 10% ұстап қалады. Зейнетақы аударымдары жұмыскерлердің міндеттемесі болып табылады және Қоғамның зейнетке шыққаннан кейін жұмыскерлерге төлемдер бойынша ағымдағы немесе болашақ міндеттемелері жоқ.

Қоғам ҚР заңнамасына сәйкес жұмыскерлердің салық салынатын табыстарынан 9,5% мөлшерінде әлеуметтік салық пен 3,5% мөлшерінде әлеуметтік аударымдарды есептейді.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы күйі бойынша жылға еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) жұмыстармен айналысатын жұмыскерлердің пайдасына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын аудару Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

3.12. Шартты активтер және шартты міндеттемелер

Өткен оқиғалардан ықтимал актив ретінде пайда болатын және бір немесе одан да көп белгісіз болашақ оқиғалардың басталуымен немесе басталмауымен ғана расталатын шартты

актив қаржылық есептілікте танылмайды. Шартты актив экономикалық пайданың түсуі ықтимал болған кезде қаржылық есептілікке берілген түсіндірме жазбада ашылады.

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте ескерілмейді. Егер экономикалық пайда алумен байланысты ресурстардың жылыстау мүмкіндігі екіталай болып табылмаса, шартты міндеттемелер ашылады.

3.13. Кейінгі оқиғалар

Қаржылық есептілікті жасау күніне Қоғамның жағдайы туралы қосымша ақпарат беретін есептік жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар (түзету оқиғалары) қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есептік жыл аяқталғаннан кейін басталған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар елеулі болып табылса, қаржылық есептілікке берілген түсіндірме жазбада ашылады.

3.14. Байланысты тараптармен мәмілелер

Байланысты тараптарға қатысушылар бақылайтын ұйымдар, Қоғамның еншілес және тәуелді ұйымдары, негізгі басқару персоналы, сондай-ақ өзге де байланысты тараптар жатқызылады. Тараптардың байланыстылығы басқарушылық және қаржылық шешімдерді қабылдауға бақылау жасау немесе оған айтарлықтай әсер ету мүмкіндігімен анықталады. Байланысты тараптар арасындағы операция ақы алуға қарамастан, байланысты тараптар арасындағы ресурстарды, қызметтерді немесе міндеттемелерді беруді білдіреді.

3.15. Бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер мен қателер

Қоғам таңдаған есеп саясаты дәйекті түрде қолданылады. Есеп саясатына өзгерістер енгізу кезінде Қоғам есепке алудың мынадай тәртібін пайдаланады:

- өзгерістер алдыңғы кезеңдерге қатысты тиісті түзетулердің шамасы негіздемемен анықтауға келмейтін жағдайларды қоспағанда, ретроспективті түрде қолданылуы тиіс;
- кез келген алынған түзету есептілікте кезең басындағы бөлінбеген пайда сальдосын түзету ретінде ұсынылуы тиіс;
- салыстырмалы ақпарат, егер бұл іс жүзінде жүзеге асырылатындай болса, жаңа есеп саясатын көрсету мақсатында қайта есептелуі тиіс;
- егер есеп саясатындағы өзгерістер ағымдағы немесе алдыңғы есепті кезеңдердің кез келгеніне елеулі әсер етсе немесе кейінгі кезеңдерге елеулі әсер ету ықтималдығы болса, Қоғам мыналарға қатысты ақпаратты ашуы тиіс:
 - ✓ өзгеру себептері;
 - ✓ ағымдағы және ұсынылған кезеңдердің әрқайсысы үшін түзету сомасы;
 - ✓ салыстырмалы ақпаратқа енгізілген кезеңдердің алдындағы кезеңдерге қатысты түзету сомасы; және
 - ✓ салыстырмалы ақпарат қайта есептелген немесе оны жасау іс жүзінде мүмкін болмаған жағдай.

Қателер, егер олар жеке-дара немесе бірге пайдаланушылардың қаржылық есептілік негізінде қабылданған экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін болса, елеулі болып саналады. Алдыңғы кезеңнің елеулі қатесін түзету оларды анықтағаннан кейінгі шығаруға бекітілген қаржылық есептіліктің бірінші жиынтығында ретроспективті түрде жүргізіледі.

3.16. Есеп саясатындағы және ақпаратты ашу қағидаттарындағы өзгерістер

ХҚЕС(IFRS) 11«Бірлескен операциялардағы қатысу үлестерін сатып алуды есепке алу» түзетуі

ХҚЕС (IFRS) 11 түзетулерінде бизнес болып табылатын бірлескен операцияларды сатып алуды есепте қалай көрсетуге қатысты түсініктемелер берілген. Атап айтқанда, түзетулер ХҚЕС (IFRS) 3 және басқа стандарттарға мысалы, сатып алу сәтінде кейінге қалдырылған салықтарды тануға қатысты ХҚЕС (IAS) 12 «Пайдаға салынатын салықтар» және бірлескен операцияны сатып алу кезінде гудвил бөлінген генерациялайтын бірліктің құнсыздануын тестілеуге қатысты ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» ХҚЕС (IAS) бойынша бизнесті біріктіруді көрсетудің тиісті қағидаттарын қолдануды қарастырады.

Осы талаптар тараптардың бірі қолданыстағы бизнесті үлес ретінде енгізген жағдайларда бірлескен қызметті құру кезінде де қолданылуы тиіс.

Бірлескен операцияға қатысушы сондай-ақ ХҚЕС (IFRS) 3 және бизнесті біріктіруге қатысты басқа да стандарттармен талап етілетін тиісті ақпаратты ашуға міндетті.

Қоғам бірлескен операциялардың тарапы болып табылмағандықтан, ХҚЕС (IFRS) 11 қолданған жоқ. Бұл түзету Қоғамның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IAS) 1 «Ақпаратты ашу саласындағы бастама» түзетулері

ХҚЕС (IAS) 1 түзетулері маңыздылық тұжырымдамасын іс жүзінде қалай қолдану керектігін түсіндіреді. ХҚЕС (IAS) 1 түзетулері 2016 жылғы 01 қаңтарда және одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін қолданылады. Осы түзетулерді қолдану Қоғамның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38 «Амортизацияның кейбір әдістерін қолдануға жол берілуіне түсінік беру» түзетулері

ХҚЕС (IAS) 16 түзетулері кәсіпорындарға негізгі құралдарды түсімге пропорционал амортизациялауға тыйым салады. ХҚЕС (IAS) 38 түзетулері енгізілгеннен кейін түсімнің материалдық емес активті амортизациялау үшін тиісті негіз болып табылмайтындығына теріске шығарылатын жорамал енгізіледі. Бұл жорамал тек келесі екі келісілген жағдайда:

- егер пайдалы қызмет мерзімі мен материалдық емес активті бағалау тікелей кіріске байланысты болса; немесе
- егер сіз материалдық емес активті құрайтын кірістер мен экономикалық пайданы пайдалану арасындағы тығыз байланысты көрсете алсаңыз ғана теріске шығарылуы мүмкін.

Қазіргі уақытта Қоғам негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді амортизациялаудың сызықтық әдісін қолданады. Басшылық сызықтық әдіс тиісті активтерге салынған экономикалық пайданы тұтынуды көрсетудің неғұрлым орынды әдісі болып табылады деп санайды және сәйкесінше ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38-ге осы түзетулерді қолдану қаржылық есептілікке елеулі әсер етеді деп күтпейді.

ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 41 «Ауыл шаруашылығы: жеміс дақылдары» бойынша түзетулер

ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 41-ге түзетулер жеміс дақылдарының анықтамасын береді және жеміс дақылдарының анықтамасына сәйкес келетін биологиялық активтердің ХҚЕС (IAS) 41-ге сәйкес емес, ХҚЕС (IAS) 16-ға сәйкес негізгі құралдар ретінде есепте көрсетілуін талап етеді. Ауыл шаруашылығы өсімдіктері беретін өнім, бұрынғыдай, ХҚЕС (IAS) 41 сәйкес есепте көрсетілуі тиіс.

ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 41 осы түзетулер Қоғам ауыл шаруашылығы қызметімен айналыспайтындықтан, қаржылық есептілікке әсер етпейді.

ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорын арасында жасалған мәмілелердегі активтер жарнасы немесе сату»

ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 түзетулері инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтер жарнасы немесе оларды сату жағдайларына қолданылады. Атап айтқанда, түзетулер үлестік қатысу әдісімен ескерілетін қауымдасқан ұйыммен немесе бірлескен кәсіпорынмен жасалған мәміледе бизнес болып табылмайтын еншілес ұйымға бақылауды жоғалтудан болатын пайда немесе залалдарнегізгі компанияның пайдалары немесе залалдары құрамында тек осы қауымдасқан ұйымдағы немесе бірлескен кәсіпорындағы басқа да байланысты емес инвесторлардың үлесінде ғана танылатындығын түсіндіреді. Осыған ұқсас, бұрынғы еншілес ұйымдағы қалған үлестік (қауымдасқан ұйымға немесе бірлескен кәсіпорынға инвестиция ретінде жіктелетін және үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын) әділ құнына дейін қайта бағалаудан түскен пайданы немесе залалды бұрынғы негізгі компания жаңа қауымдасқан ұйымға немесе бірлескен кәсіпорынға байланысты емес инвесторлардың үлесінде ғана таниды.

Бұл түзетулердің Қоғамның қаржылық есептілігіне әсері болған жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 10, ХҚЕС (IFRS) 12 және ХҚЕС (IAS) 28 «Инвестициялық ұйымдар: Шоғырландыру туралы талаптан алып тастауды қолдану» түзетулері

ХҚЕС (IFRS) 10, ХҚЕС (IFRS) 12 және ХҚЕС (IAS) 28 түзетулері шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау міндетінен босатуды инвестициялық ұйым өзінің барлық еншілес ұйымдарын ХҚЕС (IFRS) 10 сәйкес әділ құны бойынша есептейтін болса да, инвестициялық ұйымның еншілес ұйымы болып табылатын негізгі компанияның қолдану мүмкіндігін түсіндіреді. Түзетулер сондай-ақ инвестициялық ұйымға қатысты инвестициялық қызметке байланысты қызметтер көрсететін еншілес ұйымдарды шоғырландыру талаптары инвестициялық ұйымдар болып табылмайтын еншілес ұйымдарға ғана қолданылатынын түсіндіреді.

Қоғам инвестициялық ұйым болып табылмайтындықтан, сондай-ақ инвестициялық ұйымның анықтамасын қанағаттандыратын холдинг компаниялары, еншілес, қауымдасқан ұйымдары немесе бірлескен кәсіпорындары болмағандықтан, Қоғам осы түзетулерді ХҚЕС (IFRS) 10, ХҚЕС (IFRS) 12 және ХҚЕС (IAS) 28-ге қолданбаған.

ХҚЕС-ны жыл сайынғы жетілдіру, 2012-2014 жылдар кезеңі

«ХҚЕС-ны жыл сайынғы жетілдіру, 2012-2014 жылдар кезеңіне» төменде баяндалған ХҚЕС-қа бірқатар түзетулерді қамтиды.

5 ХҚЕС (IFRS) түзетулерінде компания активті (немесе шығатын топты) сатуға арналған санаттан меншік иелеріне бөлуге арналған санатқа (немесе керісінше) қайта жіктейтін жағдайларға арналған арнайы нұсқаулық бар. Түзетулер мұндай өзгеріс шығудың бастапқы жоспарының жалғасы ретінде қаралуға тиіс екенін түсіндіреді, демек, сату

жоспарындағы өзгерістерге қатысты ХҚЕС (IFRS) 5 талаптары қолданылмайды. Түзетулер сондай-ақ меншік иелеріне бөлуге арналған ретінде активтерді (немесе шығатын топты) есепке алуды тоқтатуға қатысты талаптарды түсіндіреді.

ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулерінде берілген активтерге қатысты ақпаратты ашу мақсатында қызмет көрсетуге арналған шарттар берілген активке жалғасатын қатысу болып табылатындығын анықтау үшін қосымша нұсқаулық бар.

19 ХҚЕС (IAS) түзетулері еңбек қызметінің аяқталуы бойынша сыйақылар бағдарламасы бойынша міндеттемелерді дисконттау үшін пайдаланылатын мөлшерлеме есепті кезеңнің соңындағы жай-күйі бойынша жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың нарықтық кірістілігі негізінде анықталатынын түсіндіреді. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығының тереңдігін бағалау жеке валюта (яғни сыйақы төленетін валюта) деңгейінде жүргізілуге тиіс. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың терең нарығы жоқ валюталар бойынша есепті кезеңнің соңындағы жай-күйіне қарай мемлекеттік облигациялар бойынша сол валютадағы нарықтық кірістілік көрсеткіштері пайдаланылуы тиіс.

Осы өзгерістер мен түзетулерді қолдану Қоғамның қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ.

2019 жылдан бастап шығарылған және күшіне енген стандарттар.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары»

2009 жылғы қарашада шығарылған ХҚЕС (IFRS) 9 қаржы активтерін жіктеуге және бағалауға қойылатын жаңа талаптарды енгізеді. 2010 жылғы қарашада стандартқа қаржылық міндеттемелерді жіктеуге және бағалауға және оларды тануды тоқтатуға қойылатын жаңа талаптар қарастырылған түзетулер енгізілді. 2013 жылғы қарашада стандарт хеджирлеуді есепке алу бойынша жаңа талаптармен толықтырылды. Стандарттың жаңартылған нұсқасы 2014 жылдың шілдесінде шығарылды.

Негізгі өзгерістер мыналарға:

- а) қаржы активтерінің күнсыздануына арналған резервті есептеу тәртібіне;
- б) қарапайым борыштық құралдардың белгілі бір түрі үшін «басқа жиынтық кірістер арқылы әділ құны бойынша бағаланатын» қаржы құралдарының жаңа санатын қосу жолымен жіктеу және бағалау бөлігінде елеусіз түзетулерге қатысты.

Төменде ХҚЕС (IFRS) 9 негізгі талаптары келтірілген:

- ХҚЕС (IAS) 39 қолданылатын барлық танылған қаржы активтері бастапқы танылғаннан кейін не амортизацияланған құн бойынша, не әділ құн бойынша бағалануға тиіс. Атап айтқанда, шартта көзделген ақша ағындарын алуға бағытталған бизнес-модель шеңберінде ұсталатын, оның ішінде тек негізгі сома мен ол бойынша пайыздар қамтылатын борыштық құралдар, әдетте, амортизацияланған құны бойынша бағаланады. Шартта көзделген ақша ағындарын алуға да, қаржы активін сатуға да бағытталған, сондай-ақ белгілі бір күндерге борыштың негізгі сомасын немесе пайыздарды өтеу болып табылатын ақша ағындарын тудыратын шарттық талаптары бар бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар, әдетте, басқа жиынтық кірістер арқылы әділ құн бойынша көрсетіледі. Барлық өзге борыштық және үлестік құралдар әділ құны бойынша бағаланады. ХҚЕС (IFRS) 9 сондай – ақ саудаға арналмаған үлестік құралдарды бағалаудың баламалы нұсқасына пайда немесе залалда тек дивидендтерден түсетін табысты тани отырып, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалауға жол береді (бастапқы танудан кейін бұл таңлаулан бас тартуға болмайды).

- Өздерінің меншікті кредиттік тәуекелдерінің өзгеруіне байланысты өзге жиынтық кірістер арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелердің әділ құнының өзгеруі, егер мұндай тану пайдада немесе залалда есептік теңгерімсіздікті құруға немесе ұлғайтуға әкелмесе, өзге жиынтық кірісте танылуы тиіс. Қаржылық міндеттеменің меншікті кредиттік тәуекелінің өзгеруіне байланысты әділ құнның өзгеруі пайда мен залалдар туралы есепке кейіннен қайта жіктеуге жатпайды.

- Қаржылық активтердің құнсыздануын анықтау кезінде ХҚЕС (IFRS) 9 ХҚЕС (IAS) 39-бен көзделген келтірілген залалдар моделінің орнына күтілетін залалдар моделін қолдануды талап етеді. Күтілетін залалдар моделі қаржы активтері танылған күннен бастап кредиттік тәуекел деңгейіндегі өзгерістерді көрсету үшін кредиттік тәуекелдерден туындаған болжамды залалдарды және әрбір есепті күнге осындай болашақ залалдарды бағалаудағы өзгерістерді ескеруді талап етеді. Басқаша айтқанда, қазір құнсыздануды тану үшін жоғары кредиттік тәуекелді растайтын оқиғаларды күтудің қажеті жоқ.

Хеджирлеудің жаңа жалпы ережелері ХҚЕС (IAS) 39 белгілеген хеджирлеуді есепке алудың үш тетігін сақтайды. ХҚЕС (IFRS) 9 хеджирлеуді есепке алу тетіктерін әртүрлі трансакцияларға қолдану мүмкіндігі бөлігінде неғұрлым қолайлы ережелерді қамтиды, хеджирлеу құралдары деп танылуы мүмкін қаржы құралдарының тізімі, сондай-ақ хеджирлеуді есепке алу объектісі болуы мүмкін қаржылық емес баптарға тән тәуекелдердің тізімі кеңейтілді. Сонымен қатар, тиімділікке жүргізілетін тест тұжырымдамасы экономикалық байланыстылық қағидатымен алмастырылды. Хеджирлеуді есепке алу тиімділігін ретроспективті бағалау енді қажет емес. Тәуекелдерді басқару туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптар айтарлықтай кеңейтілді.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім»

2014 жылғы мамырда ХҚЕС (IFRS) 15 жарияланды, онда ұйымдар үшін сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімді есепке алудың бірыңғай егжей-тегжейлі моделі белгіленді. ХҚЕС (IFRS) 15 күшіне енгеннен кейін ХҚЕС (IAS) 18 «Түсім», ХҚЕС (IAS) 11 «Құрылысқа арналған шарттар» және оларға тиісті түсіндірмелерді қоса алғанда, түсімді тану жөніндегі қолданыстағы стандарттар ауыстырылады.

ХҚЕС (IFRS) 15 негізгі қағидаты: ұйым уәде етілген тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыларға ұйым күтетін сыйақыға сәйкес келетін шамада тауарлар мен қызметтерге айырбастауға құқылы болған кезде кірісті таниды. Атап айтқанда, стандарт кірісті тану үшін бес қадам моделін енгізеді:

- 1-кезең: Сатып алушымен шартты (шарттарды) анықтау
- 2-кезең: Шарт бойынша міндеттемелерді анықтау
- 3-кезең: Мәміле құнын анықтау
- 4-кезең: Шарт бойынша міндеттемелер арасында мәміле құнын бөлу
- 5-кезең: Ұйым шарт бойынша міндеттемелерді орындаған кезде / шамасына қарай түсімді тану.

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес ұйым міндеттемені орындағаннан кейін / шамасына қарай, яғни сатып алушыға тиісті тауарлар мен қызметтерге «бақылау» берілгеннен кейін түсімді таниды. ХҚЕС (IFRS) 15 мәмілелердің әртүрлі түрлерін есепке алуға қатысты неғұрлым егжей-тегжейлі талаптарды қамтиды. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 15 ақпараттың үлкен көлемін ашуды талап етеді.

ХҚЕС 16 (IFRS) «Жалға беру»

ХҚЕС (IFRS) 16 жалға беруші де, жалға алушы да тарапынан жалдау және есепке алу келісімдерін айқындаудың бірыңғай моделін енгізеді. Күшіне енгеннен кейін жаңа стандарт ХҚЕС (IAS) 17 «Жалға алу» түзетулерін және барлық байланысты түсіндірмелерді алмастырады.

ХҚЕС (IFRS) 16 жалдау шарттары мен қызмет көрсету шарттарын мыналардың негізінде ажыратады: сатып алушы сәйкестендірілген активті, операциялық жалдау (баланстан тыс есепке алу) мен қаржылық жалдау (баланста есепке алу) арасындағы бөлуді бақылай ма, жоқ па, оның орнына оған сәйкес жалға алушының есебінде пайдалану құқығы нысанындағы актив және қысқа мерзімді жалдау мен құны төмен активтерді жалдаудан басқа, барлық жалдау шарттарына (барлық шарттар бойынша баланстағы есеп) қатысты тиісті міндеттеме танылуы тиіс модель қолданылады ма.

Пайдалану құқығы нысанындағы актив бастапқыда жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегере отырып, жалдау бойынша міндеттемені қайта бағалауға түзету арқылы бастапқы құны бойынша (бірігіп ерекшеліктерді ескере отырып) танылады. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда қалған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланады. Бастапқы танылғаннан кейін жалдау бойынша міндеттеме жалдау төлемдеріне және міндеттеме бойынша пайыздарға, сондай-ақ баоқалармен қатар жалдау шарты модификациясының әсеріне түзетіледі. Бұдан басқа, ақша ағындарының жіктелуі де өзгереді, өйткені ХҚЕС (IAS) 17-ге сәйкес операциялық жалдау шарттары бойынша төлемдер операциялық қызметтен алынған ақша ағындары ретінде жіктеледі, ал ХҚЕС (IFRS) 16-ға сәйкес жалдау төлемдері тиісінше қаржылық және операциялық қызметтен ақша ағындары ретінде ұсынылатын болады.

Жалгер тарапынан есепке алудан өзгеше, жалға беруші тарапынан есепке алу ХҚЕС (IFRS) 16-ға сәйкес ХҚЕС (IAS) 17-мен салыстырғанда іс жүзінде өзгеріссіз қалды және жалдау шарттарын операциялық немесе қаржылық жалға бөлуді талап етеді.

Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 16-ға сәйкес ақпаратты ашуға қойылатын талаптар айтарлықтай кеңейтілген.

Жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қабылдаудың және болашақтағы кезендердегі қаржылық есептілікті дайындауға түсіндірмелердің салдарларын басшылық қазіргі сәтте бағалайды, алайда қаржылық жағдайға немесе қызмет нәтижелеріне елеулі ықпал болады деп күтілмейді.

4. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік	НҚ мен МЕА басқа түрлері	Барлығы
Бастапқы күн						
01.01.2018 бойынша қалдық	684 662	14 304 735	57 595 268	959 585	1 087 731	74 631 981
Түбіртек (сатып алу, модернизация)	17 622	1 528 551	315 737	28 854	91 453	1982217
Топтар а-да ауысу		20 495 681	22892607	2346738	50186	0
Шығу	(509 667)	(2854008)	721119		50644	4 135 440
31.12.2018 бойынша қалдық	192 617	33 474 958	34 297 279	3 335 178	1 178 726	72 478 758
Түсім (сатып)		1 348 063	1 242947	65 528	25 765	2 682 303

«Астана – Энергия» АҚ

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша қаржылық есептілік.

алу, жаңғырту)						
Қайта бағалау	1 947 921	5 337 376 140	3 607 017 882	68 918 522	32 229 871	9 047 490 336
Топтар а-да ауысу			120		(130)	0
НС-ке беру		(707422)	(3 844)	(779)	(4098)	(716143)
Амортизация арқылы жойылады		(22 873 350)	(264 102 704)	(43 199)	(232 694)	287 251 947
Қалдық құны бойынша есептен шығарылған негізгі құралдар		(118 369)	(3 445)	(526)	(532)	(122 872)
31.12.2019 бойынша қалдық	2 140 538	5 348 500 020	3 378 448 236	72 274 724	33 196 918	8 834 560 435
01.12.2018 бойынша қалдық		10 611 218	42 287 419	621 439	772 019	54 292 095
Есептелген амортизация		726 144	613 715	101949	92989	1 534797
Амортизацияны есептен шығару		(2 272 733)	(709 237)	-	(9 602)	(2 991 572)
Топтар а-да ауысу		9 669 703	(11664366)	1 934 562	60101	0
31.12.2018 бойынша қалдық		18 734 332	30 527 531	2657950	915507	52 835 320
Есептелген амортизация		991149	92232	122180	84982	1790543
Шығарудағы амортизация		(22873350)	(264102704)	(43199)	(232694)	(287251947)
Топтар а-да ауысу			9		-9	0
Қайта бағалау		5 339 858 012	3 609 552 194	68 862 757	32 341 792	9 050 614 755
31.12.2019 бойынша қалдық		5 336 710 144	3376 569 263	71 599 688	33 109 577	8 817 988 671
Баланстық құны						
31.12.2018	192 617	14 740 626	3 769 748	677 228	263219	19 643 438
31.12.2019	2 140 538	11 789 876	1 878 972	675 036	87341	16 571 764

5. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВ

	НМА	Итого
Бастапқы күн		
01.01.2018 бойынша қалдық	10 845	10 845
Түсім	65 741	65 741
31.12.2018 бойынша қалдық	76 587	76 587
Түсім (сатып алу, жаңғырту)	6 395	6 395
Тіркелген активтерден беру	4 098	4 098
31.12.2019 бойынша қалдық	87 079	87 079
01.01.2018 бойынша қалдық	7 027	7 027

Кезең үшін амортизация	4 280	4 280
01.12.2019 бойынша қалдық	11 307	11 307
Кезең үшін амортизация	11 699	11 699
31.12.2019 бойынша қалдық	23 006	23 006
Баланстық құны		
31.12.2018	65 280	65 280
31.12.2019	64 074	64 074

6. БАСҚА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	БАСҚА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР	Итого
Бастапқы құн		
01.01.2018 бойынша қалдық	7 277 271	7 277 271
Түсім	2 388 364	2 388 364
Іске қосу	(1 707 532)	(1 707 532)
31.12.2018 бойынша қалдық	7 958 103	7 958 103
Түсім	2 630 520	2 630 520
негізгі құралдарға аудару	712 045	712 045
Пайдалануға беру (модернизация)	(2 981 071)	(2 981 071)
31.12.2019 бойынша қалдық	8 319 598	11 300 668
Баланстық құны		
31.12.2018	7 958 103	7 958 103
31.12.2019	8 319 598	8 319 598

Бухгалтерлік баланста ұсынылған ұзақ мерзімді активтер сомасы 16.571.764 мың теңге (2018: 19.643.438 мың теңге), материалдық емес активтер 64.074 мың теңге (2018: 65.280 мың теңге) және 8 319 598 мың теңге (2018: 7 958 103) мың теңге сомасына басқа ұзақ мерзімді активтер (аяқталмаған құрылыс). 2019 жылға есептелген амортизация 1 790 544 мың теңгені құрады, оның ішінде материалдық емес активтердің амортизациясы 11,699 мың теңге. Негізгі құралдар құнының төмендеуіне 15.07.2019 жылғы № 113 / 19-6 А-Е келісімшарт бойынша негізгі құралдарды бағалау (Қоғамның есеп саясатына сәйкес) «KPMG Tax and Advisory» ЖШС жүргізді

7. ҚОРЛАРЫ

	2019	2018
Жанармай.	1 913 682	1 444 088
Қосалқы бөлшектер	303 605	304 910
Шикізат пен материалдар	210 373	221 921
Басқа	106 015	104 235
Ескірген және өтімсіз резервтер	-69 942	- 62 392
Барлығы:	2 463 733	2 012 762

ТӨМЕНДЕГІ КЕСТЕДЕ ҚОРЫҚТАР БОЙЫНША ҚОРЛАРДЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ КӨРСЕТІЛГЕН:

1 қаңтар	(62 392)	(44 194)	(36 184)
жыл ішінде есептелген	(31 977)	(31 773)	(8 010)
бұрын құрылған резерв есебінен есептен шығарылады	24 427	13 575	
31 желтоқсан	(69 942)	(62 392)	(44 194)

8. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА-САТТЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ШОТТАР

	2019	2018
Үшінші тараптардың сауда дебиторлық берешегі	4 919 459	4 812 963
Байланысты тараптардан сауда дебиторлық берешек (20 ескерту)	470 067	1 079 889
Басқа дебиторлық берешек	84032	78 241
Құпсыздану резерві	(1 194 891)	(1 252 860)
Үшінші тараптарға қысқа мерзімді аванстар организациям	27 178	35 329
Болашақ шығындар	41 203	32 747
Барлығы	4 347048	4 786 309

Төмендегі кестеде құпсыздану резервінің өзгерісі келтірілген:

1 қаңтар	(1 252 860)	(791 018)
жыл ішінде есептелген резерв	(111 660)	(535 649)
жыл ішінде қалпына келтірілген резерв	169 628	73 807
31 желтоқсан	(1 194 891)	(1 252 860)

9. БАСҚА САЛЫҚ ТӨЛЕМІН ТӨЛЕУ

	2019	2018
Корпоративті табыс салығы	1 492 284	482 661
Қосымша құн салығы Налог на добавленную стоимость	37 154	165
Басқа салықтар мен төлемдер	28 529	30 575
Барлығы:	1 557 967	513 401

10. Ақша қаражаты мен ақшалай қаражаттар

	2019	2018
Ағымдағы шоттардағы ақша теңгемей	1 270 737	2 197 002
Барлығы.	1 270 737	2 197 002

11. КАПИТАЛ

	2019	2018
Жарғылық капитал	8 284 636	8 284 636
Қосымша төленген капитал	142 999	142 999
Активтерді қайта бағалау резерві	144 702	144 702
Өткен жылдардағы бөлінбеген пайда	6 257 508	
Есепті кезеңдегі бөлінбеген пайда	24 677 968	22 619 597
Барлығы	-7 973 339	2 058 371
	31 534 474	33 250305

2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ ЖАРИЯЛАНҒАН КАПИТАЛ 8 284 636 МЫҢ ТЕҢГЕНІ ҚҰРАЙДЫ. АКЦИЯЛАР БАСТАПҚЫ ШЫҒАРЫЛЫМДА ЖАРИЯЛАНҒАН АКЦИЯЛАРДЫ ҚОСПАҒАНДА, АТАУЛЫ ҚҰНЫ ЖОҚ.

12. БАСҚА КРЕДИТТЕРДІҢ ЖАЗЫЛУЫ

	2019	2018
Қысқа мерзімді жалақы бойынша берешек	292 257	254 958
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	298 302	304 226
Барлығы:	590 559	559 184

13. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА-САТТЫҚ ШОТТАРЫ

	2019	2018
Үшінші тараптарға қысқа мерзімді сауда кредиторлық берешек	1 074 102	1 091 429
Байланысты тараптарға қысқа мерзімді сауда кредиторлық берешек (20 ескерту)		31 837
Атқарушылық өкімдер бойынша	6 886	6 118
Басқа қысқа мерзімді кредиторлық берешек	5 161	18 957
Барлығы:	1 086 149	1 148 341

14. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕР

	2019	2018
Алынған аванстар	339 407	219 575
Барлығы:	339 407	219 575

15. БАСҚА САЛЫҚ ҚАРЫЗЫ

	2019	2018
Корпоративті табыс салығы	-	-
Жеке табыс салығы	49 903	11 619
Қосымша құн салығы Налог на добавленную стоимость	162 521	212 466
Әлеуметтік салық	38 446	10 987
Басқа салықтар	95 860	137 590
Әлеуметтік сақтандыру жарналары бойынша міндеттемелер	14 447	13 254
Әлеуметтік медициналық сақтандыруға салым жасау міндеттемесі	7 860	7 339
Зейнетақы міндеттемелер	67 823	60 396
Барлығы:	436 860	453 651

16. ТАБЫС

	2019	2018
Электр энергиясын сатудан түскен кіріс	15 962 107	20 330 095
Жылу өткізуден түскен табыс	11 018 658	12 556 291
Барлығы:	26 980 765	32 886 386

17. Қайталама қызметтен түскен кірістер

	2019	2018
Негізгі емес қызмет түрлерін сатудан және қызмет көрсетуден түскен кірістер	124 016	129 405
Тауарлы-материалдық қорларды сатудан түскен кіріс	110 846	70 020
Барлығы:	234 862	33 085 811

18 Өзіндік құны

	2019	2018
Материалдар	11 185 463	12 624 898
Жалақы және онымен байланысты шығындар	2 932 027	3 934 133
Негізгі құралдардың тозуы Амортизация ОС	1 615 024	1 430 283
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	2 404 936	2 303 034
Диспетчерлік, реттеу және теңгерімдеу қызметтері	886 441	971 009
Тариф	85 486	118 378
Салық	847 818	372 740
Басқа шығындар	4 607 764	1 820 944
Итого:Барлығы	24 564 959	23 575419

19. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

	2019	2018
Еңбекақы	799 033	873 986
Салық	309 968	223 289
Қауіпсіздік қызметтері және сақтандыру шығындары	93 991	87 459
Негізгі құралдардың тозуы	115 312	103 824
Материалдар	6 643	17 327
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету шығындары	17 898	9 376
DZ құнсыздануына арналған резерв	111 660	461 945
Байланыс қызметтері	2 730	1 076
басқа шығындар	95 502	75420
Барлығы	1 552 737	1 853 702

20.Басқа кірістер мен шығыстар

	2019	2018
Кіріс		
Басқа кірістер:	427 288	186 447
Қаржы кірісі	260 343	335 255
Барлығы:	687 631	521 702

ШЫҒЫНДАР	2019	2018
Материалдар	107 293	440 409
Сыйлықтар	194 643	52980
Жалақы және онымен байланысты шығындар	31 220	83 286
Материалдық көмек	3 488	38 411
Негізгі құралдарды жою шығындары	121 362	12 222
Салық және басқа да міндетті төлемдерНалогои и другие обязательные платежи	5 588	649
Ескірген және өтімсіз акцияларға резерв	13 888	18 283
Негізгі құралдардың тозуы		5 021
Негізгі құралдардың қайта бағалаудан (қалпына келтіруден) тозуы	(11 939 736)	
Негізгі құралдардың құнсыздануы	23 035 220	
басқа шығындар	650 760	1 228 349
Барлығы:	12 223 726	1 879 610

21. Кіріс салығы

	2019	2018
Ағымдағы табыс салығы	-	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы	607 471	1 545 238
Барлығы:	607 471	1 545 238

Табыс салығы бойынша шығыстар келесі компоненттерден тұрады

	2019	2018
Ағымдағы табыс салығы	10 611	1 376 297
Кейінге қалдырылған табыс салығы	(2 502 144)	40 302
Барлығы:	(2 461 533)	1 416 599

ХҚЕС мен Қазақстан Республикасының салық заңнамасы арасындағы айырмашылықтар қаржылық есептілікті жасау мақсатында міндеттемелер мен активтердің баланстық құны мен олардың пайда салығын есептеу үшін базасы арасында уақытша айырмашылықтардың туындауына себеп болады. Төменде осы уақытша айырмашылықтар қозғалысының салықтық әсері келтірілген, ол талапты орындау немесе міндеттемелерді өтеу кезеңіне қолданылатын салық мөлшерлемесі бойынша есептелген. 2019 және 2018 жылдары табыс салығының мөлшерлемесі 20% - ға тең болды.

Төменде пайда салығы бойынша есептік және нақты шығындарға салыстыру келтірілген

	2019жыл	2018жыл
Салық салуға дейінгі пайда	(10 438 164)	6 881 485
Пайда салығы бойынша шығынның есептік сомасы 20%	2 087 633	1 376 297
Салық салу мақсаттары үшін қабылданбайтын шығыстар	373 899	40 302
Жыл үшін пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар	(2 461 532)	1 416 599

Уақытша айырмашылықтар қозғалысының салықтық әсері төменде келтірілген

№ р/с	Бап	31.12.2019ж. күніне				Кейінге қалдырылған табыс салығы (5- топ х 6-топ)	
		баланстық құны (база)	салықтық база	Уақытша айырмашылық (3-топ – 4-топ)	Салық мөлшерлемесі,	Кейінге қалдырылған салық активтері	Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Активтер ("+" кейінге қалдырылған салық міндеттемесі; "-" кейінге қалдырылған салық активі)					(BE<CE)	(BE>CE)
2	НҚ және МЕА (қайта бағалаусыз)	14 495 300	9 875 333	4 619 967	20,0%	0	923 993
3	Қысқа мерзімді дебиторлық берешек (есептен шығарылған,	(1 194 891)		(1 194 891)	20,0%	238 978	0
4	Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер			0	20,0%	0	0
5	Күмәнді қарыздар бойынша резерв (ҚҚС-сыз)			0	20,0%	0	0
6	Қорларды есептен шығару бойынша резерв	(69 942)		(69 942)	20,0%	13 988	0
7	Салықтар (КТС, ҚҚС және ЖТС басқа)		0	0	20,0%	0	0
8	Құнсызданған инвестициядан пайда (залал)			0	20,0%	0	0
9	Салық шығыны			0	20,0%	0	0
10	Барлығы	13 230 467	9 875 333	3 355 134		252 967	923 993
11	Міндеттеме ("-" кейінге қалдырылған салықтық міндеттеме; "+" кейінге қалдырылған салықтық актив)					(BE>CE)	(BE<CE)
12	Қысқа мерзімді дебиторлық берешек (есептен шығарылған,			0	20,0%	0	0
13	Салық міндеттемелері	512 920	493 445	19 475	20,0%	3 895	0
14	Күдікті қарыз бойынша резерв			0	20,0%	0	0
15	Өзге қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері (аудит резерві)			0	20,0%	0	0
16	Сыйақылар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	298 302	0	298 302	20,0%	59 660	0
17	Барлығы	811 222	493 445	317 777		63 555	0
18	Қайта бағалау бойынша резерв (уақыт айырмашылығы меншіктік капиталда танылады. "+" кейінге қалдырылған салықтық						
19	ҚА қайта бағалау резерві (жердің және АМҚ есебінсіз) (кей.қалд.. КТС)			0	20,0%	0	0
20	Жерді және АМҚ қайта бағалау резерві					0	0
21	Қайта бағалаудың салықтық әсері	0				0	0
22	Барлығы	0	0	0		0	0
23	Жалпы	14 041 689	10 368 778	3 672 911		316 522	923 993
24							607 471

22. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Әдетте егер тараптардың бірінде екінші тарапты бақылау мүмкіндігі болса, онымен ортақ бақылауда болса немесе қаржы-шаруашылық қызмет мәселелері бойынша ол қабылдайтын шешімдерге елеулі ықпал ете алса немесе оған бірлескен бақылауды жүзеге асыра алса, онда тараптар байланысты тараптар деп саналады.

Байланысты тараптар алдындағы берешек сомалары және байланысты тараптардан алынатын тиесілі сомалар, сондай-ақ байланысты тараптармен 31 желтоқсанға жасалған мәмілелер төменде берілген:

	2019 жылғы 31 желтоқсан		2018 жылғы 31 желтоқсан	
	Компаниялар ортақ бақылауда	Акционер	Компаниялар ортақ бақылауда	Акционер
Дебиторлық берешек			1 079 889	
Байланысты тарапқа берілетін қарыз				
Сауда кредиторлық берешек			31 837	

Төменде 2019 және 2018 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен операциялар бойынша табыстар мен шығыстардың баптары көрсетілген.

	2019 жылғы 31 желтоқсан		2018 жылғы 31 желтоқсан	
	Компаниялар ортақ бақылауда	Акционер	Компаниялар ортақ бақылауда	Акционер
Түсім	5 687 891	-	8 141 844	-
Қаржылық табыстар		-	-	
Өзге табыстар	-	-	-	-
Сатудың өзіндік құны	-	-	-	-
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-	-	-	-

31 желтоқсандағы жай-күйі бойынша негізгі басқарушы персоналға берілген сыйақы былайша ұсынылған:

	31.12.2019ж. күйі бойынша сальдо	31.12.2018ж. күйі бойынша сальдо
Еңбек ақы және онымен байланысты шығыстар	98 868	89 254
Қысқа мерзімді сыйақы төлемдері	15 287	3 432
Өзге төлемдер	45 957	61 195
Барлығы:	160 112	153 681

Негізгі басқарушы персоналға сыйақы беру бойынша шығыстар әкімшілік шығыстардың құрамында көрсетілген.

23. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Салық салу бойынша шартты міндеттемелер

ҚР Үкіметі іскерлік және коммерциялық инфрақұрылымды реформалауды жалғастыруда. Нәтижесінде ұйымдардың қызметін реттейтін заңдар мен ережелер тез өзгеру үстінде. Бұл өзгерістер түрліше түсіндірілумен және фискалдық органдардың өз еркінше қолдануымен көрініс алып жатыр.

Сонымен қатар, Қоғам басшылығы салық заңнамасын өзінің дұрыс түсінуі негізінде барлық салық міндеттемелері дұрыс ескерілді деп санайды, жоғарыда аталған фактілер Қоғам үшін салық тәуекелдерімен ұштасатын болады. Осы қаржылық есептілікті ұсыну сәтінде, егер олар орын алса, пайда болуы мүмкін мәлімделмеген талап - арыздардың сомасын немесе кез келген қолайсыз нәтиженің ықтималдығын анықтау мүмкін емес.

Сот және заң мәселелері

Кәдімгі қызметті жүзеге асыру барысында Қоғам әртүрлі заң процестері мен сот істерінің объектісі болуы мүмкін. Қоғам басшылығы, егер мұндай орын алса, процестер мен талап-арыздарға байланысты түпкілікті міндеттесме Қоғамның ағымдағы қаржылық жағдайына да, болашақтағы жұмысының нәтижелеріне де айтарлықтай әсер етпейді деп пайымдайды.

Сақтандыру

ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес, Қоғам үшін 2019 жылдың 31 желтоқсанына жұмыскерлердің өмірі мен денсаулығына зиян келтіретін үшін жұмыс берушінің жауапкершілігін сақтандыру міндетті болып табылады.

24. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЯСАТЫ

Тәуекелдерді басқару саясаты бизнес-жоспарлаудың, стратегиялық жоспарлаудың ажырамас бөлігі болып табылады және басқарудың барлық деңгейлерінде жүзеге асырылатын шаралар кешенін білдіреді. Қоғамның қызметі Қазақстанда жүргізілетін бизнеске тән экономикалық, саяси және әлеуметтік тәуекелдерге ұшырағыш. Бұл тәуекелдер Үкімет саясатының, экономикалық жағдайлардың, салық және құқықтық салалардағы өзгерістердің, валюта бағамдарының ауытқуы мен жүзеге асырылғыштығының, келісімшарттық құқықтардың салдарын қамтиды.

Қоғам үшін негізгі қаржылық тәуекелдер барлық қаржы құралдарына байланысты туындайтын нарықтық тәуекелмен және өтімділік тәуекелімен байланысты. Қоғамның операцияларына байланысты қаржылық тәуекелдерді бақылау және басқару тәуекелдердің дәрежесі мен көлемі бойынша тәуекелге ұшырағыштығына талдау жүргізу жолымен жүзеге асырылады.

Капиталдың жеткіліксіздігі тәуекелін басқару

Қоғам капиталының жеткіліксіздігі тәуекелін басқару Қоғамның мүмкіндігін нығайтуға, құрылтайшы үшін кірісті барынша арттыра отырып, үздіксіз жұмыс істейтін кәсіпорын ретінде қызметін жалғастыруға бағытталған. Қоғам капиталының құрылымы жарғылық капиталдан және бөлінбеген пайдадан (залалдан) тұрады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел-валюта айырбастау бағамдарының өзгеруіне байланысты Қоғам пайдасының сезімталдығының өзгеру тәуекелі. Қоғам шетел валюталарымен байланысты валюталық тәуекелге ұшырамайды, өйткені қоғам шетел валютасында транзакциялар жасамаған.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел-бұл қаржы құралы бойынша бір тараптың міндеттемені орындай алмау және екінші тарапты қаржылық шығынды көтеруге мәжбүрлей алмау тәуекелі. Қоғамның саясаты дебиторлық берешекті үздіксіз бақылауды қарастырады. Мысалы, ақша қаражаты, дебиторлық берешек сияқты қаржы құралдарының кредиттік тәуекелге барынша ұшырағыштығы олардың баланстық құнымен ұсынылған.

	2019	2018
Ақшалай қаражат	1 270 737	2 197 002
Қысқа мерзімдісауда және өзге де дебиторлық берешек (нетто)	4 347 048	4 786 309
Қысқа мерзімдіқаржы активтері	-	-
Барлығы:	5 617 785	6 983 311

Қоғам кредиттік тәуекелдің шоғырлануына ұшырағыш, өйткені «Астанаэнергосбыт»ЖШС негізгі қызметі бойынша мемлекеттік компания болып табылмайтын жалғыз иелігі бар. Басқа қызмет түрлері бойынша шоғырлану тәуекелінің мониторингі жүзеге асырылмайды.

• 2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсандағы күйі бойынша «Астанаэнергосбыт»ЖШС қоғам алдындағы дебиторлық берешегі тиісінше 3 488 594 және 3 343 250 мың теңгені немесе жалпы дебиторлық берешектің 80% - ын және 70% - ын құрады.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарықтық бағаның өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ықтимал ауытқуына негізделеді. Нарықтық тәуекел елдің қаржы жүйесінің жалпы жағдайына және мемлекеттік саясатқа тәуелді. Қоғам монополиялық қызмет түріне байланысты нарықтық тәуекелге ұшырағыш емес.

Өтемділік тәуекелі

Қоғам басшылығы ақшаның болжанатын және нақты қозғалысына тұрақты мониторинг жүргізу және қаржы активтері мен міндеттемелерін өтеу мерзімдерін салыстыру арқылы өтімділік тәуекелін басқарады.

Төменде келтірілген кестеде 31 желтоқсандағы жай-күйі бойынша міндеттемелердің бөлінуі көрсетілген:

	2019	2018
Қысқа мерзімдісауда және өзге де кредиторлық берешек	2 016 115	1 927 100
Қысқа мерзімді қарыздар	-	-
Барлығы:	2 016 115	1 927 100
Баланс бойынша нетто позиция	3 601 670	5 056 211

25. ЕСЕПТІК КҮННЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Есепті кезеңнен кейін орын алған оқиғалар-есепті кезеңнің күні мен қаржылық есептілікті ұсыну күні арасындағы кезеңде туындайтын қолайлы және қолайсыз оқиғалар.

Есепті кезең күнінен кейін орын алып жатқан оқиғаның маңыздылығын субъект, егер оны өткізіп жіберу немесе дұрыс ұсынбау ақпаратты пайдаланушылардың қаржылық есептілік негізінде қабылданған экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін болса, осындай ақпарат соған сәйкес елеулі болып табылатын бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік қағидаттарын негізге ала отырып, дербес айқындайды.

Қоғамда есепті күннен кейін 2019 жылғы қаржылық есептіліктегі сомалар түзетілуі тиіс елеулі оқиғалар болған жоқ.

Астана қаласы әкімдігінің «Жарғылық капитал мөлшерін ұлғайту үшін акциялар пакеті мен қатысу үлестері «Astana» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» акционерлік қоғамына берілетін акционерлік қоғамдар мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің тізбесі» 06.11.2018ж. №501-1806 қаулысына сәйкес мынадай қаулы етеді «Astana» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» АҚ жарғылық капиталының мөлшері Акционерлік қоғам акцияларының пакеттерін және Астана қаласының коммуналдық меншігіндегі жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердегі қатысу үлестерін беру жолымен ұлғайтылсын. Тізбеге «Астанаэнергосервис» АҚ және еншілес кәсіпорындары, оның ішінде «Астана-Энергия» АҚ кіреді.

Қаржылық есептілікті бекіту:

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін осы жеке қаржылық есептілік 2020 жылғы 24 шілдеде шығару үшін мақұлданды және бекітілді.

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Е.Т. Есенжолов

М.С. Шарипова

